

19. juli 2024

Høst af økologisk hvidkløver

FrøavlsINFO 2024

- Hvor meget frø er der dannet?
- Modenhedsbestemmelse/skårlægning
- Efterbehandling
- Læs i øvrigt: Værd at vide om [frøtærskning](#) og [frøtørring](#)

Rigeligt med vand og relativt lave dagtemperaturer på 15 - 20 grader i lange perioder, har givet en langstrakt blomstring i hvidkløverafgrøderne.

I en normal dansk sommer går der 25 dage fra hovedbestøvningen til skårlægningstidspunkt. I år må vi regne med ekstra 2-4 dage pga. de lave temperaturer.

Hvidkløverafgrøderne har været meget vegetative, og der står mange steder nogle kraftige hvidkløvermarker, som fortsætter med at lave nye hvide hoveder. Det har resulteret i flere modenhedsstadier af hoveder og frø, som gør det vanskeligere, at vurdere det optimale skårlægningstidspunkt. Her er det afgørende at man vurderer, hvilken generation af hoveder, der indeholder nok frø til skårlægning.

Mange afgrøder havde gode bestøvningsdage i den sidste uge i juni måned. Skårlægning af marker, der ikke blev eller som blev afpudset tidligt (ultimo maj) begynder at nærme sig.

Der er desværre igen år en del skadedyr i flere hvidkløvermarker og evt. sammen med en ringe bestøvning, står de først modne hoveder ofte med for få/ingen frø. I denne situation ventes til den næste generation af hoveder, som de fleste steder står med grønne, umodne frø på nuværende tidspunkt - disse bør have en uge mere.

Er der fortsat for få hoveder/frø om ca. en uge, kan det være relevant at udnytte den gode vejr-periode nu her, og satse på, at de hvide hoveder der står i markerne i disse dage bliver godt bestøvet - hold derfor øje om der er aktivitet af bier i marken. Skårlægning udskydes i den situation med ca. 25 dage (midt august). På dette tidspunkt kan der være en ny generation af snudebiller, men det er næste generation, som vil overvinde og først opformere sig til næste år. Der vil derfor ikke være larver, som spiser frøene, og skaden bliver derfor mindre.

Tag en snak med Jeres konsulent om status i den enkelte mark.

Med venlig hilsen
Avlsafdelingen
DLF

Modenhedsbestemmelse

Det optimale skårlægningstidspunkt er, når:

- Afgrøden har et brunligt skær af afmodnede blomsterhoveder og blomsterstængler
- Mindst 75 pct. af blomsterhovederne har gule eller gulgrønne frø.

Der kan også være gule og modne frø i hoveder der sidder på grønne stængler, men småtilkene i blomsterhovedet vil så være grønbrune. Skårlæg ikke ved udsigt til regn de første 2-3 dage.

Skårlægning

Skårlægning foretages bedst med fingerklipper. Skiveslåmaskine kan evt. anvendes i de kraftigste marker. Skårruller kan hjælpe med til at lave et sammenhængende skår med blomster-hovederne øverst og samlet. Under solrige vejrsforhold med lav luftfugtighed kan der tærskes efter 6 - 7 dage. Er vejret mindre optimalt skal afgrøden vejre i længere tid.

Tærskning

Ved tærskning anvendes pickup skærebord eller almindeligt skærebord påmonteret akshævere. Hvidkløver skal tærskes i tørt og solrigt vejr og med lille broafstand og forholdsvis høj cylinderhastighed for at få en tilfredsstillende udtærskning. Det er ofte nødvendigt at montere blændeplader under broen. Enkelte anvender rundhullede sold, og det er med disse, der kan laves den bedste og reneste råvare. Vedr. indstillinger læs i "[Værd at vide om frøtærskning](#)".

Efterbehandling

HvidkløVERRÅVAREN skal på tørreri, så umodne frø, bælgrester og ukrudtsfrø kan ose af efter høst. Skal råvaren efterfølgende i storsække, er det vigtigt, at råvaren indeholder højst 11 pct. vand og er nedkølet. Der må ikke tankes direkte fra mejetærsker over i storsække.

Mindre partier af hvidkløver leveres bedst i storsække til renseafdelingen.

Råvarekvalitet

10 liter råvare skal veje omkring 6,5 kg for at få et tilfredsstillende lavt rensesvind på omkring 20 pct. Råvarens indhold af flade, underudviklede frø, gnavede frø, ukrudtsfrø, bælgrester og ikke mindst jord, har stor indflydelse på rensesvindet. Jord og sandpartikler kan være vanskelige at frarenses.